

Sagen har ganske almindelig Interesse ude i Befolkningen, have vi dog ikke set den fremdraget her, hvilket vi formene, at den fortjener, saavel paa Grund af dens ikke ringe økonomiske Betydning som af billigt Hensyn til Skatteyderne i Almindelighed. Der er vistnok neppe Noget i denne Sag, der vil forlange eller formode, at en Skyldsetning, der er 200 Aar gammel — den stammer fra 1688, — skulde være tidsfuerende, og denne Anskuelse bekræftes, naar man ser hen til, hvorpaa denne Skyldsetning blev baseret, nemlig paa, hvormange Svin der kunde fødes i Skoven, altsaa hvormange Olden den afgav, en Anvendelse, som nu i meget ringe Grad finder Sted og ialtfald er uden Betydning som almindelig Indtægtskilde. Nu skal det indrømmes, at der siden den Tid er foregaaet Forandringer og Forbedringer ved den nævnte Skyldsetning, men der er dog i det Væsentlige bibeholdt det samme Grundlag, og Grundlaget er i det Væsentlige blevet uforandret, men selv i de Skove, hvor de nyere Bestemmelser ere indførte, synes disse saa lidt at have truffet det Net, at medens flere Skove have deres Skyldsetning fra 1688, som er overgaaet i den nye Matrikel som Skovskuld, der vedbliver, er der andre, som efter den senere Matrikel tillige have faaet Ager- og Engs-Hartkorn, og atter andre, der hverken have det One eller det Andet, men kun have Gammelskat. Saadanne Skove, som kun have den sidste, have altsaa i lang Tid ikke svaret Stat hverken til Staten eller Kommunen, og paa Tider, hvor det har været Staten særlig magtpaaliggende at faae saa meget som muligt ind til Dækning af særlige Udgifter, saasom ved Krigsstatlovene af 1850, 1851 og 1864, have disse Skove ikke ydet noget Bidrag dertil, og naar jeg nævnte de kommunale Udgifter, kan det ikke være undgaaet Opmærksomheden, at navnlig disse i de senere Aar ere stegne i en forbausende høj Grad. Jeg henholder mig i denne Henseende til Udtalelser af det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Falbe-Hansen) ved Finanslovens 1ste Behandling, og jeg kjender Kommuner, hvor i de sidste 12—15 Aar de kommunale Afgifter ere stegne med 100 pCt., altsaa til det Dobbelte. Naar der nu i en saadan Kommune ligger Tusinde eller flere Tusinde Tønder Land med Skov, som saa godt som intet Bidrag svare dertil, forhøier dette selvfølgelig Skattebyrden betydeligt for den øvrige Del. Maa det nu være mig tilladt, for at motivere Forespørgselen, at udtale mig noget nærmere om, hvorledes denne Skyldsetning er fremkommen, og hvad dermed staar i Forbindelse. Den nuværende Skyldsetning stammer altsaa, som nævnt, fra Slutningen af det 17de Aarhundrede. Den er sat faaledes, at den Skov eller den Del af en Skov, hvorpaa 24 Stykker 3 Aar gamle Svin kunde oldenfødes, blev sat til 1 Tde. Hartkorn, som siden fik Navn af Skovskuldshartkorn.

Men foruden af Træernes Olden bleve Skovene tillige beskattede af den Græsning, der kunde finde Sted i dem, og denne Græsning blev ansat faaledes, at for 1 Tde. Hartkorn ansaas et Skovareal, hvorpaa der kunde græsses 24, 32 eller 40 Høveder, alt efter som Bunden kunde henregnes til en af 3 Klasser, der betegnedes som god, middelmaadig eller ond Jord, som man kaldte den sletteste Slags. Dette Sidste gjaldt dog kun for Sjyllands Bedkommende. Paa Nerne var Beskatningen for Oldensvins Bedkommende den samme som i Sjylland, men for Græsningens Bedkommende var Beskatningen paa Nerne noget højere, og skjøndt jeg ikke har set originale Dokumenter, der kunne bekræfte, hvorledes det stiler sig der, kan jeg ansøe, at Mandix's Landvæsensret har opgivet, at paa Nerne regnedes 16 Høveders Græsning til en Tde. Hartkorn. Saaledes blev Forholdet ordnet for 200 Aar siden, og det er væsentlig den samme Ordning, der har bestaaet til vor Tid, ialtfald er Grundlaget det samme. Kontrollen med Skovene var dengang og i det følgende Tidsrum af 100 Aar meget ringe, og det forklæres deraf, at temmelig store Strækninger af Skove bleve afdrevene og indtagne til Agerbrug, uden at vedkommende Jords Skyldsetning i væsentlig Grad blev forandret, ligesom det paa den anden Side maa indrømmes, at der er indtaget Ager og Eng til Skov, men dette Sidste dog kun i ringe Omfang. Det var først i Slutningen af forrige og i Begyndelsen af dette Aarhundrede, da Landbruget begyndte at spille en saa stor Rolle, at man fandt det rigtig at tage Skovene i Betragtning. Det kom frem i Forordningen af 27de September 1805. Denne Forordning indeholdt Intet om en ny Matrikel for Skovene, men den indfører navnlig to Foranstaltninger, nemlig for det Første Fredstovsforpligtelsen og en dermed i Forbindelse staaende Skærpnet Kontrol og for det Andet Ophævelsen af det bestaaende Skovfællesskab. — Fællesskabet i Skovene havde indtil da været af forskellig Slags. Jeg skal faaledes nævne to Ting, der have Betydning for nærværende Sag. For det Første bestod der det Fællesskab, at medens En eller flere eiede Overstoven eller Træerne, havde Andre Græsningsretten. Andre Steder var Fællesskabet faaledes, at To eller flere eiede Overstoven eller Træerne, undertiden endog med forskellig Anpart i den samme Skov. Hvad det første Forhold angaar, har Forordningen foreskrevet, at Græsningsretten skulde taxeres, og at den Berettigede skulde have et Vederlag, som, hvis det ikke kunde gives paa ubebyggede Steder, skulde gives ham i en Part i Skoven. Men det tilføies, at da de Græsningsberettigede derved opnaa en Fordel ved at faae udlagt Jord, som kan benyttes baade til Sæd og til Græsning, saa finder man, at de bør afstaa en Del af den Skovpart, som de ellers vilde have faaet, til Eieren af Overstoven,